

זן ופילוסופיה: סין, יפן, והמערב

ד"ר ארז יוסקוביץ erezusan@gmail.com

שיעור 10: לוגיקה ופילוסופיה של השפה

LANGUAGE AND LOGIC

Wright, Dale S. "Rethinking transcendence: The role of language in Zen experience." *Philosophy East and West* 42, no. 1 (1992): 113-138.

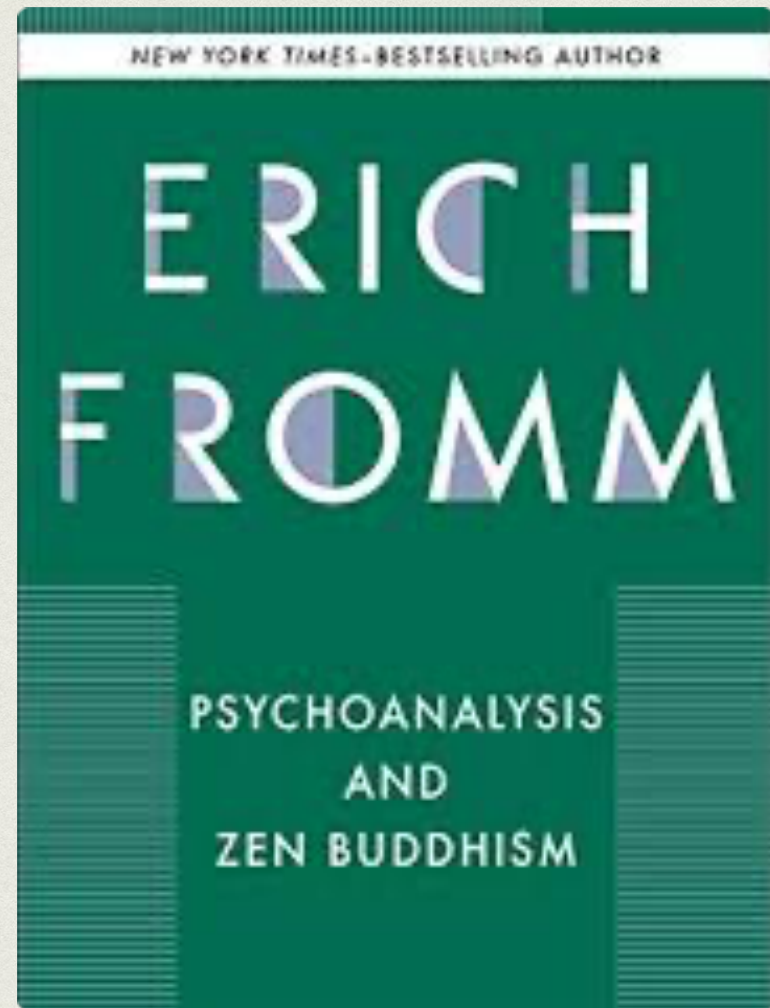

LANGUAGE AND LOGIC

Erich Fromm 1900-1980

Enlightenment as the Transcendence
of Language:

- language as an option
- thinking vs feeling
- language = culture, society
- enlightenment = universal

Caspar David
Friedrich,
Wanderer above
the Sea of Fog, 1818

LANGUAGE AND LOGIC

... most of what is in our consciousness is "false consciousness" and it is essentially society that fills us with these fictitious and unreal notions. But the effect of society is not only to funnel (להזרים, לתעל) fictions into our consciousness, [it is] also to prevent awareness of reality.”(p.98)

“transcend the limits of ...society and ...become a citizen of the world, a cosmopolitan”

LANGUAGE AND LOGIC

“How could such [Western] understanding [of Zen] be possible, were it not for the fact that “Buddha nature is in all of us,” that man and existence, are universal categories, and that the immediate grasp of reality, waking up, and enlightenment, are universal experiences.”

LANGUAGE AND LOGIC

Thomas P. Kasulis

Transcending Language (Relatively)

1. Direct experience

- primordial experience (given)
- conceptual experience

2. Experience is always culturally constructed

המונח "מפנה לשוני" קשור באותן גישות בפילוסופיה המערבית הטוענות כי השפה או השיח קובעים את אופני החקירה הפילוסופית בשאלת האמת; הטענה היא כי גבולות "האמת" הם גבולות השפה שמתארת אותה. המונח זכה לפופולריות בעקבות אוסף המסות הפילוסופיות שערך ריצ'רד רורטי בשנות השישים תחת הכותרת המפנה הלשוני (Rorty, 1967).

הגישות הפילוסופיות המזוהות עם טענת המפנה הלשוני גורסות כי כל חקירה על טבע המציאות עוברת דרך הפריזמה של הלשון: לא ניתן לדבר על עולם הדברים מבלי להתעכב תחילה על עולם הסימנים של השפה. לשפה חיים משלה. היא עורכת הסכמים גלויים וסמויים עם משתמשיה; מסורות ומוסכמות משפיעות על הפרשנות של הדברים הנאמרים. המסורת הפילוסופית המערבית נטתה לדבר על בעיות לשוניות כאילו היו בעיות פילוסופיות מטאפיזיות ונצחיות. ואולם עלינו להכיר בעובדה – כך הטענה – כי בינינו לבין הניסיון עומד "כלוב הברזל" של השפה, על סמטאותיה, פרווריה, ודייריה. לחומרים לשוניים אלה, היוצרים פרשנות מסוימת של העולם, קורא ויטגנשטיין בשם משחקי לשון (ויטגנשטיין, [1953] 1994).

נציג בולט של "המפנה הלשוני" הוא הפילוסוף לודוויג ויטגנשטיין (Wittgenstein). ספרו חקירות פילוסופיות (1953) הוא דוגמה מובהקת לגישה זו. כבר ביצירה מוקדמת שלו, מאמר לוגי-פילוסופי ([1921] 1994), מנסח ויטגנשטיין עיקרון בסיסי זה באומרו: "גבולות לשוני הם גבולות עולמי". הד לדברים אלה נמצא במטבע הלשון המפורסם של דרידה: "אין דבר שהוא מחוץ לטקסט" (Derrida, 1976 [1967]). פירושו של דבר כי העולם קיים, מראש ובדיעבד, קודם כול כטקסט, כלומר כמבנה לשוני. העולם והשפה המתארת אותו אינם ניתנים להפרדה.

LANGUAGE AND LOGIC

A. Language in Perception and Understanding

- primordial ~~given~~
- Self = culture, society, language

LANGUAGE AND LOGIC

B. Language in Zen Community

- Language-games (Ludwig Wittgenstein)

Understanding—even Zen understanding—is a social and linguistic practice into which participants must be initiated. This is true even of Zen's most radical conventions—the critique and disruption of conventions, a skill acquired only at the most advanced stages of Zen training.

LANGUAGE AND LOGIC

B. Language in Zen Community

Understanding—even Zen understanding—is a social and linguistic practice into which participants must be initiated. This is true even of Zen's most radical conventions—the critique and disruption of conventions, a skill acquired only at the most advanced stages of Zen training.

LANGUAGE AND LOGIC

B. Language in Zen Community

Language, after all, is the repository of the kinds of meaning and relation that make a culture what it is. In it... one can find the terms by which the natural world is classified and represented, those by which the social universe is constituted, and those terms of motive and value by which action is directed and judged. In a sense we literally are the language that we speak, for the particular culture that makes us a "we"—that defines and connects us, that differentiates us from others—is enacted and embedded in our language.

James Boyd White, When Words Lose Their Meaning: Constitutions and Reconstitutions of Language, Character, and Community (Chicago: University of Chicago Press, 1984) p. 20.

LANGUAGE AND LOGIC

C. Language in Zen Rhetoric

- exclusive rhetoric (Language-game)
- "dialogical encounter"
- turning word(s) 一轉語
- "otherness" or "discontinuity"
- "talking about" vs "direct pointing"

LANGUAGE AND LOGIC

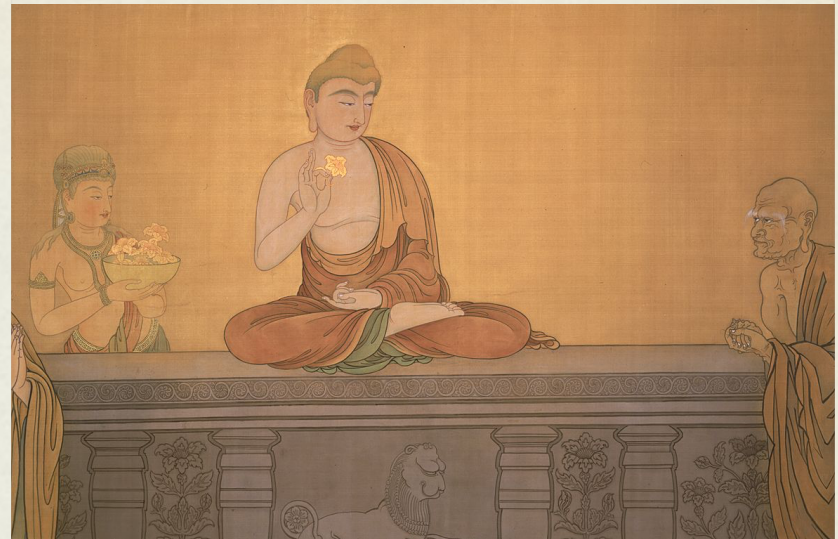
D. Language in Meditation and Silence

“special transmission outside scriptures

[which] did not stand upon words and letters.

direct pointing to the mind

seeing nature and becoming a Buddha”

LANGUAGE AND LOGIC

D. Language in Meditation and Silence

Mañjuśrī then asked Vimalakīrti, “We have each made our own explanations. Sir, you should explain how the bodhisattva enters the Dharma gate of nonduality.”

At this point Vimalakīrti was silent, saying nothing.

Mañjuśrī exclaimed, “Excellent, excellent! Not to even have words or speech is the true entrance into the Dharma gate of nonduality.”

LANGUAGE AND LOGIC

D. Language in Meditation and Silence

First, language is involved in the linguistic stage-setting and shaping of enlightened experience, and, second, that the effects of enlightenment are most clearly manifest in their linguistic form. Not only is language present in the enactment of the Zen master's enlightened bearing, it also plays a fundamental role in the origins and development of the monastic world that made a uniquely "Zen" experience of "awakening" possible.

LANGUAGE AND LOGIC

Conclusion: Language in Enlightenment

Awakening to language rather than awakening from language

re-orientation of language

